

UiT Norges arktiske universitet

Studieplan

Elkraftteknikk, ingeniør – bachelor

Elkraftteknikk, ingeniør – bachelor (y-vei)

Elkraftteknikk, ingeniør – bachelor (3-semester)

180 studiepoeng / studiested Narvik

Bygger på rammeplan for ingeniørutdanning av 01.08.2018

Studieplanen er godkjent av styret ved fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi den 01.12.2017, revidert 09.01.2023 Gjelder fra kull 2023 og 2024

Navn på studieprogram

Bokmål og nynorsk: Elkraftteknikk, ingeniør – bachelor

Engelsk: Electric Power Engineering, engineer – Bachelor

Oppnådd grad

Bachelor i ingeniørfag – Elkraftteknikk

Målgruppe

Alle personer som oppfyller opptakskrav

Opptakskrav, forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper

For opptak på ordinært studie:

Opptakskravet er generell studiekompetanse og Matematikk R1 (eller Matematikk S1 og S2) og R2 og Fysikk 1. Med nyere godkjent 2-årig fagskole i tekniske fag, må det dokumenteres kunnskaper tilsvarende Matematikk R1 (eller Matematikk S1 og S2) og R2 og Fysikk 1.

Kravet dekkes også hvis søker har:

- Bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og sivilingeniørutdanning, eller
- Bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og maritime høyskoleutdanning eller
- Generell studiekompetanse og har bestått et realfagskurs med ett semesters omfang med fordypning i matematikk og fysikk eller
- Bestått 2-årig teknisk fagskole (rammeplan 1998/99 eller tidligere ordninger)

Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for studiet på grunnlag av realkompetanse. Spesielle fagkrav skal dekkes.

For opptak på Y-vei:

Studieprogrammet tilbyr opptak via yrkesfaglig opptaksvei (Y-vei). Søkere med yrkesfaglig utdanning (VG1 og VG2) som har relevant fagbrev, eventuelt videregående trinn 3 og minimum 12 måneder relevant praksis med fagbrev, tilfredsstiller kravene til opptak via Y-veien jf. forskrift om opptak til høyere utdanning §3-3.

Relevante fagbrev:

Avionikk
Elektriker
Elektromotor- og transformatoroperatør
Elektrooperatør
Energimontør
Energioperatør
Heismontør
Produksjonselektriker
Signalmonter
Telekommunikasjonsmonter
Togelektriker

For opptak på 3-semesterordning:

Generell studiekompetanse eller realkompetanse. 3-semesterordningen er tilpasset studiesøkere med generell studiekompetanse, evt. realkompetanse, som mangler spesiell studiekompetanse i matematikk og fysikk. 3-semesterordningen innebærer ekstra undervisning i matematikk og fysikk.

Læringsutbyttebeskrivelse

Studentenes kvalifikasjoner er formulert i form av læringsutbyttebeskrivelser. En kandidat med fullført og bestått 3-årig bachelorgrad i ingeniørfag skal ha samlet læringsutbytte definert i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Etter bestått studieprogram har kandidaten følgende læringsutbytte:

Kunnskaper:

- Etter endt studium skal kandidaten ha en bred kunnskapsbase som gir et helhetlig systemperspektiv på ingeniørfaget for relevante samfunnsbehov og økonomiske hensyn.
- Kandidaten har kunnskap om teknologiens historie og utvikling med vekt på elkraftteknikk, ingeniørens rolle i samfunnet og konsekvenser av utvikling og bruk av teknologi.
- Kandidaten kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid, relevante metoder og arbeidsmåter innenfor elkraftteknologi.
- Kandidaten kan oppdatere sin kunnskap både gjennom informasjonsinnhenting og kontakt med fagmiljøer og praksis.
- Kandidaten har grunnleggende kunnskaper innen matematikk, naturvitenskap - herunder fysikk og kjemi.
- Kandidaten har grunnleggende kunnskaper om elektriske og magnetiske felt, bred kunnskap om elektriske komponenter, kretser og systemer.
- Kandidaten har kunnskaper om hvordan kraftbransjen og kraftbasert industri fungerer teknisk, økonomisk og med hensyn på miljøutfordringer.
- Kandidaten har grunnleggende kunnskaper innenfor energiteknologier, kraftelektronikk, transformatorer, elektriske maskiner, automasjon, høyspente og lavspente elektriske anlegg, systemdrift og vern.
- Kandidaten skal ha kjennskap til grunnleggende sikkerhetsmekanismer i aktuelle IKT-løsninger.
- Kandidaten skal ha kjennskap til gjeldende lover og regelverk for lagring av personopplysninger.
- Kandidaten skal ha kunnskap om typiske sårbarheter i IKT-løsninger og hvordan avdekke slike.

Ferdigheter:

- Kandidaten kan anvende kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid for å løse teoretiske, tekniske og praktiske problemstillinger vedrørende elkraftteknikk og begrunne sine valg.
- Kandidaten har ferdigheter for bruk av elektronisk instrumentering og programvare.
- Kandidaten kan beregne grunnleggende størrelser i elektriske kretser.
- Kandidaten kan utforme elektriske og elektroniske kretser for ulike formål.

- Kandidaten kan designe og analysere ulike typer strømrettere og transformatorer, beregne og beskrive drift av ulike roterende elektriske maskiner.
- Kandidaten kan prosjektere IT-, TN- og TT-anlegg ut fra de krav som stilles i FEL og NEK400.
- Kandidaten har innsikt i drift av det nordiske sentralnettet og regionalnettet, og kan se samspillet mellom nett, produksjon og marked.
- Kandidaten kan anvende bransjerelatert programvare Netbas og Febdok for simulering og dokumentasjon av elektriske anlegg.
- Kandidaten behersker metoder for måling og feilsøking.
- Kandidaten kan identifisere, planlegge og gjennomføre ingeniørfaglige prosjekter, arbeidsoppgaver, forsøk og eksperimenter både selvstendig og i team.
- Kandidaten kan finne, vurdere, bruke og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling.
- Kandidaten kan bidra til nytenkning, innovasjon og entreprenørskap gjennom deltakelse i utvikling, kvalitetssikring og realisering av bærekraftige og samfunnsnyttige produkter, systemer og løsninger.

Generell kompetanse:

- Kandidaten har innsikt i miljømessige, helsemessige, samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser av produkter og løsninger innenfor sitt fagområde og kan sette disse i et etisk perspektiv og et livsløpsperspektiv.
- Kandidaten kan formidle kunnskap innenfor elkraftteknikk til ulike målgrupper både skriftlig og muntlig på norsk og engelsk og kan bidra til å synliggjøre teknologiens betydning og konsekvenser.
- Kandidaten kan reflektere over egen faglig utøvelse, også i team og i en tverrfaglig sammenheng, og kan tilpasse egen faglig utøvelse til den aktuelle arbeidssituasjon.
- Kandidaten kan bidra til utvikling av god praksis gjennom å delta i faglige diskusjoner innenfor fagområdet og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre.
- Kandidaten kan identifisere og vurdere sikkerhets-, sårbarhets-, personverns- og datasikkerhetsaspekter i produkter og systemer som anvender IKT.

Faglig innhold og beskrivelse av studiet

3-årig ingeniørutdanning er en integrert ingeniørutdanning med helhet og sammenheng mellom fag, emner, teori og praksis samt undervisningsmetoder og vurdering av studentene. Teknologiske, realfaglige og samfunnsfaglige temaer skal integreres og ses i sammenheng. Utdanningen skal tilrettelegge for og ivareta samspillet mellom etikk, miljø, teknologi, individ og samfunn. Studiet er bygget opp slik at det blir en logisk sammenheng mellom fagene, samtidig som det brukes læringsmetoder som gir jevn progresjon i studentenes læring.

De matematisk-naturvitenskapelige grunnlagsfagene gir basiskunnskaper og er et verktøy for læringen i de tekniske fagene. Solid teknisk kunnskap og grundig kjennskap til tekniske metoder har prioritet. Utdanningene skal forholde seg til de standarder og kriterier som gjelder for ingeniørutdanning, og imøtekomme samfunnets nåværende og framtidige krav til ingeniører.

Utdanningen skal ha et internasjonalt perspektiv og sikre at kandidatene kan fungere i et internasjonalt arbeidsmiljø.

For å oppnå graden bachelor i ingeniørfag må kandidaten ha bestått minst 180 studiepoeng bestående av følgende emnegrupper:

- 30 studiepoeng ingeniørfaglig basis som består av grunnleggende matematikk, ingeniørfaglig systemtenkning og innføring i ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder. Emnene i ingeniørfaglig basis er felles for alle studieprogram.
- 50 studiepoeng programfaglig basis som består av tekniske fag, realfag og samfunnsfag. Programfaglig basis er felles for alle studieretninger i et studieprogram.
- 70 studiepoeng teknisk spesialisering som gir en tydelig retning innen eget ingeniørfag, og som bygger på programfaglig basis og ingeniørfaglig basis.
- 30 studiepoeng valgfri emner som bidrar til faglig spesialisering, enten i bredden eller dybden.

For y-vei-løpet blir ett emne fra programfaglig basis og ett emne fra teknisk spesialisering tatt ut av porteføljen (basert på realkompetanse) og ett valgfri emne (til sammen 30 studiepoeng), og erstattet med to grunnleggende y-vei spesiallemner (matematikk og fysikk – TEK-1509 Teknisk realfag – 20 stp og TEK-1508 Teknisk språkføring – 10 stp. Y-vei emnene tas i 1. og 2. semester.

Et emne skal ha et omfang på minimum 5 studiepoeng. Studiet avsluttes med en bacheloroppgave som er obligatorisk for alle og skal inngå i teknisk spesialisering med 20 studiepoeng. Oppgaven skal være forankret i reelle problemstillinger fra samfunns- og næringsliv eller forsknings- og utviklingsarbeid og bidra til innføring i vitenskapsteori og metode.

Instituttet søker å ha tett kontakt med relevant nærings- og arbeidsliv.

Utdanningen skal gjennom laboratoriearbeid og praksis vise teknologiens anvendelser og utfylle den teoretiske delen av utdanningen.

I henhold til ny forskrift om rammeplan for ingeniørutdanningen, gjeldende fra 1. august 2018, er emnene kategorisert som følger:

Y-veis emner (30 sp)

TEK-1509 Teknisk realfag

TEK-1508 Teknisk språkføring

Ingeniørfaglig basis (30 sp)

TEK-1507 Matematikk 1 eller TEK-1510 Matematikk 1 (3-semester)

TEK-1502 Ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder

ELE-2501 Introduksjon til elektriske kretser

TEK-1518 Entreprenørskap, økonomi og organisasjon

Programfaglig basis (50 sp)

TEK-1516 Matematikk 2

TEK-1520 Beregningsorientert programmering
TEK-1501 Statistikk
TEK-1504 Fysikk1
TEK-1505 Kjemi
ETE-2501 Elektrisitetstlære
STE-2605 Lineære systemer og reguleringsteknikk

Teknisk spesialisering (70 sp)

ETE-2602 Strømrettere og transformatorer
ETE-2603 Roterende elektriske maskiner
ETE-2600 Programmerbare logiske styringer
ETE-2601 Elkraftkonstruksjoner
ETE-2606 Energi og miljø
ETE-2607 Elektriske anlegg 1
ETE-2608 Elektriske anlegg 2
ETE-2780 Bacheloroppgave i elkraftteknikk

Valgfri emner (30 sp)

PRO-2802 Oil and Gas – Design and Manufacturing (10 sp)
PRO-2804 Industriell LEAN-metodikk for produksjon og tjenester (10)
PRO-2806 Instrumentering og prosessovervåkning (10)
PRO-2801 Fuel Cells and Hydrogen (10)
MAS-2803 Jernbaneteknikk, drift og vedlikehold (10)
MAS-2801 Subsea/piping (10)
MAS-2802 Driftsstyring og vedlikehold (10)
BED-1013 Bedriftsøkonomisk analyse (10)
BED-1004 Markedsføring (10)
BED-2020 Investering og finansiering (10)
BYG-2502 Grunnleggende byggfag (10)
BYG-2601 Ingeniørgeologi og geoteknikk (10)
BYG-2807 Rehabilitering av betong- og stålkonstruksjoner, og bygninger (10)
BYG-2803 Tunneldriving og sprengningsteknologi (10)
BYG-2802 BIM og datastyrt beregning (10)
ELE-2604 Programmering i LabVIEW (5)
ETE-2800 Studentprosjekt (10)
TEK-2800 Matematikk 3 (5)
TEK-2801 Fysikk 2 (5)
TEK-2800 Matematikk 3 er obligatorisk for å kunne begynne på masterstudier

Oppbygging av studieprogram

- Y-veis emner
- Ingeniørfaglig basis
- Programfaglig basis
- Teknisk spesialisering
- Valgfri emner

Ordinært studie og tresemester

1. studieår		2. studieår		3. studieår	
TEK-1507 – 10 sp. Matematikk 1 *	TEK-1516 – 10 sp. Matematikk 2	ETE-2606 – 10 sp. Energi og miljø	STE-2605 – 10 sp. Lineære systemer og reguleringsteknikk	ETE-2801 – 10 sp. Elektriske installasjoner	TEK-1518 – 10 sp. Entreprenørskap, økonomi og organisasjon
TEK-1510 – 10 sp. Matematikk 1 (3-sem.)		ETE-2602 – 5 sp. Strømrettere og transformatorer	ETE-2603 – 5 sp. Roterende elektriske maskiner	ETE-2802 – 10 sp. Systemdrift og vern	ETE-2780 – 20 sp. Bacheloroppgave i elkraftteknikk
TEK-1502 – 5 sp. Ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder	TEK-1504 – 5 sp. Fysikk 1	ETE-2600 – 5 sp. Programmerbare logiske styringer	ETE-2608 – 10 sp. Elektriske anlegg 2	Valgemner – 10 sp.	
ELE-2501 – 5 sp. Introduksjon til elektriske kretser	TEK-1505 – 5 sp. Kjemi	ETE-2607 – 5 + 5 sp. Elektriske anlegg 1			
TEK-1520 – 5 sp. Beregningsorientert programmering	ETE-2501 – 10 sp. Elektrisitetstlære	ETE-2601 – 5 sp. Elkraftkonstruksjoner			
TEK-1501 – 5 sp. Statistikk					

* - Tresemesterstudentene tar TEK-1510 Matematikk 1 (3-semester)

Y-vei

1. studieår		2. studieår		3. studieår	
TEK-1508 – 5 + 5 sp. Teknisk språkføring		TEK-1507 – 10 sp. Matematikk 1	TEK-1516 – 10 sp. Matematikk 2	ETE-2801 – 10 sp. Elektriske installasjoner	TEK-1518 – 10 sp. Entreprenørskap, økonomi og organisasjon
TEK-1509 – 15 + 5 sp. Teknisk realfag		ETE-2602 – 5 sp. Strømrettere og transformatorer	ETE-2603 – 5 sp. Roterende elektriske maskiner	ETE-2802 – 10 sp. Systemdrift og vern	ETE-2780 – 20 sp. Bacheloroppgave i elkraftteknikk
	TEK-1504 – 5 sp. Fysikk 1	ETE-2606 – 10 sp. Energi og miljø	ETE-2608 – 10 sp. Elektriske anlegg 2	TEK-1520 – 5 sp. Beregningsorientert programmering	
TEK-1502 – 5 sp. Ingeniørfaglig yrkesutøvelse og arbeidsmetoder	TEK-1505 – 5 sp. Kjemi	ETE-2607 – 5 + 5 sp. Elektriske anlegg 1		TEK-1501 – 5 sp. Statistikk	
ELE-2501 – 5 sp. Introduksjon til elektriske kretser	ETE-2501 – 10 sp. Elektrisitetstlære				

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

I en tradisjonell forelesningsmodell vil lærer forelese i timeplanfestede timer. En andel av de timeplanfestede timene vil likevel være øvingstimer, hvor studentene kan jobbe med laboppgaver, oppgaver som inngår i arbeidskrav, eller oppgaver som inngår i en vurdering. Emneansvarlig og eventuelt studentassistenter vil være til stede.

Studentens læring skjer gjennom forberedelse og bearbeiding av forelest stoff, arbeid med frivillige oppgaver, obligatoriske arbeidskrav, samarbeid med andre studenter i grupper, praktiske laboratorieøvinger (ofte obligatoriske), selvevalueringer og en betydelig andel selvstudie.

Arbeidskrav og vurdering

Det er viktig at studenten er klar over forskjellen på frivillige oppgaver, arbeidskrav og vurdering.

Arbeidskrav er krav som skal være presist formulert i emnebeskrivelsen. Arbeidskravene må være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen. Frivillige oppgaver er oppgaver som ikke nødvendigvis vil bli rettet – disse er gitt for at studenten skal øve seg på større oppgaver. Når oppgaven blir gitt skal det tydelig fremgå om den er frivillig eller inngår i et arbeidskrav.

Arbeidskrav kan eksempelvis være formulert som «X av Y obligatoriske øvinger må være bestått», «Studenten må ha vært til stede på 70% av timeplanfestede timer» osv.

Kun de som har bestått obligatoriske arbeidskrav vil bli vurdert.

Måten studenten blir vurdert på skal også være tydelig beskrevet i emnebeskrivelsen. Vurderingen kan eksempelvis være:

- Skriftlig eksamen (papir / penn eller digital)
- Muntlig eksamen
- Sammensatt: flere arbeider teller inn i en helhet, hvorav en kan være en ordinær eksamen
- Gruppeeksamen • Mappevurdering
- Osv.

Muligheten for å ta kontinuasjonseksamen (vurdering) i et emne kan variere fra emne til emne. Dette vil være presisert i den enkelte emnebeskrivelse.

Progresjonskrav

For å melde seg opp til bacheloroppgaven, må 100 studiepoeng fra 1. og 2. studieår på studieprogrammet elkraftteknikk være bestått senest ved utsatt/kontinuasjons-eksamen i 5. semester eller 130 studiepoeng ved utsatt/kontinuasjonseksamen i 6. semester. ETE2501 Elektrisitetsslære, ETE-2602 Strømrettere og transformatorer, ETE-2603 Roterende elektriske maskiner og ETE-2607 Elektriske anlegg 1 er obligatoriske forkunnskapskrav og må være bestått.

Relevans

Studiet følger opp erkjennelsen av at fossile energikilder skal erstattes med fornybare. I tillegg til vannkraften vil vind- og solenergi omdannet til elektrisitet bli fremtiden. Noe av elektrisiteten skal inn i store elektriske overførings- og distribusjonsnettsystemer. Utviklingen går likevel i retning av at mye av kraftproduksjon vil skje der kraften brukes. Studiet legger derfor stor vekt på drift og vedlikehold av nettsystemene og vannkraftverkene. Dessuten prosjektering og drift av vind- og solkraftanlegg, der de tradisjonelle forbrukerne også blir kraftprodusenter. Herunder kommer lokale nett (microgrid) med smarthusteknologi som kan kjøres uavhengig av tilkopling til distribusjonsnettet.

Det legges også stor vekt på markedsmekanismer som påvirker produksjon, overføring, fordeling og bruk av kraften til fellesskapets beste, det gjelder både på engros- og sluttbrukernivå.

Studiet tar hensyn til et felles europeisk lov- og regelverk med EUs fornybardirektivet og elektrisitetsdirektivet som underliggende.

Mye av undervisningen i 2. og 3. studieår er casebasert og tar utgangspunkt i erfaringer fra kraftbransjen slik at studentene skal kjenne seg igjen og være en ressurs for utviklingen når de kommer ut som ingeniører.

Som ingeniør i elkraftteknikk kan du jobbe med planlegging og drift av alle typer elforsyningsanlegg, planlegging og drift av elektriske anlegg i industri på land og sjø, samt offentlige og private bygninger, eller med utvikling, planlegging og oppfølging av produksjon og salg av elektrisk utstyr.

Etter endt bachelorutdanning kan det bygges videre på utdanningen med en toårig masterutdanning, enten ved campus Narvik eller ved andre universitet eller høyskoler. En påbygning innen økonomi og ledelse ved campus Narvik er også mulig.

Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget er i størrelsesorden 1500-1800 timer per år. Hvert 10-studiepoengsemne fordrer 250-300 timers arbeidsbelastning fordelt på de ulike læringsaktivitetene. For å nå læringsmålene må studentene forvente å arbeide 40 timer i uken med studiene, inkludert forelesninger, seminarer og selvstudium. Fordelingen av arbeidsbelastning innen de ulike kategoriene av læringsaktiviteter vil variere fra emne til emne. Bacheloroppgaven fordrer 550-600 timer per student.

Undervisnings- og eksamensspråk

Undervisningen foregår på norsk, med en del engelsk litteratur.

Internasjonalisering

Institutt for elektroteknologi har samarbeid med en rekke utenlandske universitet og forskningsinstitusjoner i blant annet Sverige, Finland, Danmark, Irland og India. Studiet

har også en betydelig andel utenlandske studenter som bidrar til et flerkulturelt og internasjonalt studentmiljø.

Studiet baseres i stor grad på et felles europeisk lov- og regelverk med EUs fornybardirektivet og elektrisitetsdirektivet som underliggende, derav EUs 20-20-20 mål.

Studentutveksling

Det legges til rette for et internasjonalt semester og et internasjonalt perspektiv i utdanningen. Studenter har mulighet for utveksling til utenlandske universitet under ERAMSUS og andre avtaler i 5. eller 6. semester. Det faglige tilbudet studentene får ved utenlandsopphold skal være direkte relevant for fakultetets ingeniørstudier.

Det er inngått avtaler med

University of Alaska at Anchorage, College of Engineering, USA og Luleå tekniska universitet, Sverige.

Opphold ved andre universiteter og høyskoler er også mulig. Studentene oppfordres til å komme med egne ønsker og den faglige sammensetningen vil bli vurdert i samarbeid med studieleder.

Administrativt ansvarlig og faglig ansvarlig

Elkraftteknikk tilhører fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, under institutt for elektroteknologi. Instituttleder er faglig og administrativt ansvarlig. Studiet ledes av en studieleder.

Kvalitetssikring

Institutt for elektroteknologi ivaretar den faglige programkvaliteten og påser at forskrifter, regelverk og andre bestemmelser for utdanningene, herunder kvalitetssystemets bestemmelser, blir fulgt. Instituttet følger opp evalueringsresultater og studentenes tilbakemeldinger, og utarbeider årlig rapport om kvaliteten i programmet. Studentene har anledning til å gi tilbakemeldinger og påvirke utdanningskvalitet og læringsmiljø gjennom emne- og studieprogramevalueringer, eller gjennom direkte kontakt med instituttet. Studentene velger tillitsvalgt fra hvert årskull som bidrar til å styrke studentens rolle og engasjement for læringsmiljø og utdanningskvalitet.

Studieretningens innhold vurderes også kontinuerlig på bakgrunn av tilbakemeldinger fra eksterne fagpersoner i akademia og næringsliv samt tidligere studenter. Eksterne sensorer deltar i sensur av eksamensoppgaver i alle emner.